

О День української писемності та мови

Мова наша – наша свобода

День української писемності та мови – державне свято, яке щороку відзначається в Україні 9 листопада. Встановлене воно було Указом Президента 9 листопада 1997 року. За православним календарем – це день шанування пам'яті преподобного Нестора-літописця – письменника-агіографа, основоположника давньоруської історіографії, першого історика Київської Русі, мислителя, вченого, ченця Києво-Печерського монастиря. Дослідники вважають, що саме з преподобного Нестора-літописця і починається писемна українська мова.

Чернецтво Нестор прийняв у 17-річному віці, пізніше висвячений в сан диякона. Він був книжником з широким історичним світоглядом і великим літературним хистом. Автор двох відомих творів – «Житіє Бориса і Гліба» та «Житіє Феодосія Печерського», складених у кінці XI ст. або на початку XII ст.

«Мова – це не просто спосіб спілкування, а щось більш значуще. Мова – це всі глибинні пласти духовного життя народу, його історична пам'ять, найцінніше надбання віків, мова – це ще й музика, мелодика, барви буття, сучасна художня, інтелектуальна і мислительська діяльність народу».

Олександр Олесь

*Яка у ній сила – і кличе, й сія,
Яка в ній мелодія лине
В натхнення хвилини!*

*О мово моя,
Душа голосна України!*

Володимир Сосюра

Мова – це не тільки простий символ розуміння, бо вона витворюється в певній культурі, в певній традиції. В такому разі мова – це найясніший вираз нашої психіки, це найперша сторожа нашого психічного я...

Іван Огієнко

офіційного хрещення Київської Русі.

Для нашої мови Україна – єдина територія у світі, де може і має бути рідне середовище існування і процвітання. Українську мову в давнину називали «руською», «малоруською», «южнорусским язиком». Перетерпіла вона укази Петра Першого та Катерини Другої,

найганебніший указ Олександра III 1888 року, який остаточно заборонив вживати українську мову в офіційних установах і давати українські імена під час хрещення, також заборону в 1895 році Головним управлінням в справах друку видавати українські книжки для дітей, інші випробування. У середині XIX ст. поступово утверджується етнічне і політичне поняття «Україна», «Україна-Русь», «Український народ», а нашу мову визнають, як українську.

Основоположником сучасної української літературної мови вважається Т. Г. Шевченко, який створив єдину чітку мовностилістичну систему, вивів українську мову на рівень високорозвинених європейських мов, відкрив для неї необмежені перспективи розвитку.

Але навіть у сучасному українському суспільстві мовне питання, на жаль, є одним з тих, які різні політичні сили використовують для задоволення своїх політичних амбіцій. Отже, не лише клянимося в любові до рідної мови, не лише плачемо над її долею... А працюймо для неї, вивчаймо, заглиблюймося у її походження й історію, поширюймо, пропагуймо її.

10 ФАКТІВ ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ:

* Сучасна українська мова має близько 256 тисяч слів

* За лексичним запасом найбільш близькою до української мови є білоруська – 84% спільної лексики, далі йдуть польська і сербська (70% і 68% відповідно) і лише потім – російська (62%). До речі, якщо порівнювати фонетику й граматику, то українська має від 22 до 29 спільних рис з білоруською, чеською, словацькою й польською мовами, а з російською тільки 11.

* В українській мові, на відміну від решти східнослов'янських мов, іменник має 7 відмінків, один з яких – кличний.

* 448 р. візантійський історик Пріск Панійський, перебуваючи в таборі гунського володаря Аттили на території сучасної України, записав слова «мед» і «страва». Це була перша згадка українських слів.

* Українську мову в різні історичні періоди називали по-різному: проста, руська, русинська, козацька тощо. Історично найуживанішою назвою української мови до середини XIX ст. була назва «руська мова».

* В українській мові найбільша кількість слів починається на літеру «П».

* Найменш уживаною літерою українського алфавіту є літера «Ф».

* В українській мові безліч синонімів. Наприклад, слово «горизонт» має 12 синонімів: обрій, небозвід, небосхил, крайнебо, круговид, кругозір, кругогляд, виднокруг, видноколо, виднокрай, небокрай, овид.

* Назви всіх дитинчат тварин є іменниками середнього роду: теля, котеня, жабеня.

* Українська мова багата на зменшувальні форми. Зменшувальну форму має навіть слово «вороги» – «вороженьки».

*Нації вмирають не від інфаркту.
Спочатку їм відбирає мову.*

Ліна Костенко

"Нація повинна боронити свою мову більше, ніж свою територію".

Леся Українка

*Як парость виноградної лози,
Плекайте мову.*

*Пильно й ненастанно
Політь бур'ян.*

*Чистіша від сльози
Вона хай буде.*

*Вірно і слухняно
Нехай вона щоразу служить вам
Хоч і живе своїм живим життям.*

Максим Рильський

*Чужою мовою розмовляє у
державі або гість, або найманець,
або окупант, який нав'язує їй свою мову.*

О Спорт

Медики перші!

З 29 по 30 жовтня проходила міжгалузева обласна Спартакіада ЛОО ФСТ «Спартак» серед галузевих профкомів області з 5 видів спорту (настільний теніс, шахи, бадмінтон, футзал, армспорт). За підсумками Спартакіади команда Львівської обласної комітету профспілки медичних працівників України в загальному заліку посіла перше місце.

Детальніше по видах спорту: настільний теніс – 1 місце (чоловіки і жінки), бадмінтон – 1 місце (чоловіки і жінки), шахи – 1 місце (чоловіки і жінки), футзал – 2 місце (тільки за різницею м'ячів).

Слід відмітити спортивні здобутки лікаря-педіатра, шахістки Ольги Пластунової, лікарів-стоматологів: шахіста Василя Головачка та бадмінтоніста Дениса Шакулу, завідувача Стрийської міської поліклініки, тенісиста Володимира Завгороднього, викладача ЛНМУ Олега Бобала, а також організаторів та капітанів команд Анну Присяжнюк (СК ЛНМУ) та Івана Рибичича (ЛОЛФД).

Євген АСЦАТУРОВ,
президент СК ЛНМУ імені Данила
Галицького

Вітаємо!

З днем народження!

СУПРЯГУ Аллу Федорівну – голову Житомирської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України

З ювілеєм!

КОС Галину Степанівну – скарбника Стрийської міської організації профспілки працівників охорони здоров'я України

ПАДЮКУ Галину Іванівну – скарбника первинної профспілкової організації Львівського державного онкологічного регіонального лікувально-діагностичного центру

ПОПЛАВСЬКУ Лесю Іванівну – скарбника первинної профспілкової організації КЗ ЛОР «Львівський протитуберкульозний диспансер»

РОМАНЮКА Ігоря Романовича – голову Дрогобицької районної організації профспілки працівників охорони здоров'я України

Хай Вас зіграє любов близьких людей, буде надійною підтримка колег, частіше посміхається доля, на душі буде світло й радісно.